

สนค. ระดมสมอง ศึกษาแนวทางปรับโครงสร้างการส่งออกไทย เตรียมสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้การส่งออกเติบโตอย่างยั่งยืน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดประชุมระดมสมอง (Focus Group) กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการปรับโครงสร้างภาคการส่งออกเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของไทยในตลาดโลก พบโอกาสยกระดับการส่งออกผ่าน 2 คลัสเตอร์ศักยภาพ ในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่และยานยนต์แห่งอนาคต เตรียมสรุปทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กล่าวภายหลังเป็นประธานในการประชุมระดมสมอง (Focus Group) เรื่อง “บทบาทภาครัฐต่อการปรับโครงสร้างการส่งออก” เมื่อ 18 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรม Queensland กรุงเทพฯ และช่องทางออนไลน์ โดยเปิดเผยถึงความสำคัญของภาคการส่งออกที่เป็นกลไกหลักขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมาอย่างยาวนาน แต่ในขณะนี้ กำลังเผชิญกับทั้งปัจจัยเชิงโครงสร้างการผลิตภายใน และความท้าทายจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากปัจจัยภายนอกประเทศหลายด้าน โดยเฉพาะความเสี่ยงจากนโยบายการค้าโลกที่มีความไม่แน่นอนสูงขึ้น สนค. จึงดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาคการส่งออกเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของไทยในตลาดโลกให้เติบโตอย่างยั่งยืน

โครงการศึกษาฯ นี้ ได้มีการศึกษาวิเคราะห์เชิงลึกของภาพรวมโครงสร้างการส่งออก ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถการส่งออก และศักยภาพของสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยในตลาดโลก รวมทั้งมีการวิเคราะห์กลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพและประเมินผลทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจากการยกระดับการส่งออกผ่านการผลักดัน 2 คลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการยกระดับภาคการส่งออก คือ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่ และอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต พร้อมทั้งพิจารณาถึงความสามารถในการสร้างห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศ เพื่อระบุถึงกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพใหม่ ๆ มีโอกาสทางการตลาด และมีมูลค่าเพิ่มสูง ที่จะผลักดันการส่งออกต่อไป

สำหรับ 2 คลัสเตอร์อุตสาหกรรมศักยภาพนี้ เป็นคลัสเตอร์สำคัญของภาคอุตสาหกรรมไทยที่มีความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศและระดับโลก ทั้งในด้านการส่งออก การผลิต การจ้างงาน และการลงทุน โดยในคลัสเตอร์อิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่มีการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 23.4 ของการส่งออกรวมในปี 2567 และมีบทบาทด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 16 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมในปี 2566 เป็นหัวใจของการสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ในการเปลี่ยนสินค้าให้กลายเป็น Smart Products ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และอาจสร้างสินค้าส่งออกใหม่ เช่น PCB PCBA อุปกรณ์เสริมทางการแพทย์ต่าง ๆ ในส่วนคลัสเตอร์ยานยนต์แห่งอนาคตมีการส่งออกร้อยละ 10 ของการส่งออกรวมในปี 2567 และมีบทบาทด้านการผลิตคิดเป็นร้อยละ 11 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมในปี 2566 โดยยังคงเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกสำคัญและขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย แม้ที่กำลังเผชิญแรงกดดันทางด้านการแข่งขันอย่างรุนแรง แต่เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านทางด้านเทคโนโลยีไม่ได้เกิดขึ้นรวดเร็ว และเป็นกลุ่มที่น่าจะได้ประโยชน์จากการปรับโครงสร้างการส่งออกของคลัสเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ การส่งออกสินค้ากลุ่มเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ปี 2568 (มกราคม-พฤษภาคม) มีมูลค่า 27,299.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 19.8 ของมูลค่าการส่งออกรวม และการส่งออกลานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบมีมูลค่า 12,490.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 9.0 ของมูลค่าการส่งออกรวม

การดำเนินโครงการศึกษาดังกล่าว นอกจากจะมีการศึกษาและวิเคราะห์จากข้อมูลสถิติเชิงลึกเพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของความสามารถในการแข่งขันของภาคการส่งออกไทยโดยรวมแล้ว ยังมีการรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะตลอดจนการประเมินความพร้อมและศักยภาพของผู้ประกอบการในการที่จะยกระดับภาคการส่งออก ผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการประชุมระดมสมองกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพทั้ง 2 คลัสเตอร์ เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่รอบด้าน และนำมาสู่การพัฒนาร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปรับโครงสร้างและยกระดับภาคการส่งออกของไทย ที่ได้ร่วมระดมสมองกันในวันนี้

ปัจจุบันโครงการศึกษานี้ อยู่ระหว่างการสรุปผลการศึกษา และรวบรวมประเด็นความเห็นของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจากการประชุมระดมสมองมาพัฒนาร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ก่อนที่จะจัดงานสัมมนาใหญ่เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาให้ภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนให้เกิดเป็นรูปธรรม และภาคเอกชนได้ใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจวางกลยุทธ์ในการเปลี่ยนผ่านการผลิตกลุ่มอุตสาหกรรมเดิมไปสู่กลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพมูลค่าสูงที่สุดสอดคล้องกับความต้องการของโลกอนาคตต่อไป

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

กระทรวงพาณิชย์

18 กรกฎาคม 2568